

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะงาน และปัจจัยด้านองค์การกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การ และศึกษาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ทั้งหมด 16 โรงพยาบาล จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 2,601 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ผู้วิจัยเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5%

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างเท่าที่ยอมรับได้ ในที่นี้กำหนดไว้ 5%

ผลการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพเพื่อตอบแบบสอบถาม 347 คน

2. สุ่มตัวอย่างโรงพยาบาล โดยวิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยจำแนกโรงพยาบาลเป็น 3 ขนาด คือ โรงพยาบาลขนาดใหญ่มีจำนวนเตียงรับผู้ป่วยตั้งแต่ 501 เตียง ขึ้นไป ได้แก่

1. โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า มีจำนวนเตียง 1,600 เตียง
2. โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช มีจำนวนเตียง 774 เตียง

กลุ่มเลือกตัวอย่าง 1 โรงพยาบาล ใช้สัดส่วน 1:2 คือ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช
โรงพยาบาลขนาดกลางมีจำนวนเตียงรับผู้ป่วยตั้งแต่ 201-500 เตียง คือ

1. โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า มีจำนวนเตียง 499 เตียง
2. โรงพยาบาลจันทบุรีเบกษา มีจำนวนเตียง 350 เตียง
3. โรงพยาบาลอนันตมหิตล มีจำนวนเตียง 405 เตียง
4. โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ มีจำนวนเตียง 426 เตียง
5. โรงพยาบาลค่ายสุรนารี มีจำนวนเตียง 300 เตียง

กลุ่มเลือกตัวอย่าง 3 โรงพยาบาล ใช้สัดส่วน 3:5 คือ

1. โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า
2. โรงพยาบาลอนันตมหิตล
3. โรงพยาบาลค่ายสุรนารี

โรงพยาบาลขนาดเล็กมีจำนวนเตียงรับผู้ป่วย ตั้งแต่ 150-200 เตียง คือ

1. โรงพยาบาลค่ายสรรพสิทธิประสงค์ มีจำนวนเตียง 200 เตียง
2. โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม มีจำนวนเตียง 200 เตียง
3. โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช มีจำนวนเตียง 200 เตียง
4. โรงพยาบาลค่ายวชิราวุธ มีจำนวนเตียง 200 เตียง
5. โรงพยาบาลค่ายธนระษ์ มีจำนวนเตียง 180 เตียง
6. โรงพยาบาลค่ายจักรพงษ์ มีจำนวนเตียง 180 เตียง
7. โรงพยาบาลค่ายจिरประวัติ มีจำนวนเตียง 150 เตียง
8. โรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรี มีจำนวนเตียง 150 เตียง
9. โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ มีจำนวนเตียง 150 เตียง

กลุ่มเลือกตัวอย่าง 5 โรงพยาบาล ใช้สัดส่วน 4:9 คือ

1. โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม
2. โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
3. โรงพยาบาลค่ายธนระษ์
4. โรงพยาบาลค่ายจिरประวัติ
5. โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์

ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 โรงพยาบาล

3. สํารวจจํานวนพยาบาลวิชาชีพแต่ละแผนกในโรงพยาบาล 9 โรงพยาบาล ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง คํานวณสัดส่วนของประชากรในแต่ละแผนกในโรงพยาบาลเพื่อหาจํานวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแผนกในโรงพยาบาล

4. สํารวจรายชื่อพยาบาลวิชาชีพในแต่ละแผนกในโรงพยาบาลของกลุ่มตัวอย่าง 9 โรงพยาบาล สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยจับฉลากรายชื่อพยาบาลวิชาชีพแต่ละแผนกให้ได้จํานวนที่ต้องการ และนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างใช้สัดส่วน 1 : 4 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลมีประชากรพยาบาลวิชาชีพและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ
แต่ละโรงพยาบาลที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างโรงพยาบาล	ประชากร พยาบาลวิชาชีพ	กลุ่มตัวอย่าง พยาบาลวิชาชีพ	ที่ได้รับกลับคืนจริง
1. โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช	651	176	156
2. โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า	295	80	79
3. โรงพยาบาลอนันตมหิตล	115	31	31
4. โรงพยาบาลค่ายสุรนารี	75	20	20
5. โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม	50	13	12
6. โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	23	6	6
7. โรงพยาบาลค่ายธนรัชต์	24	6	6
8. โรงพยาบาลค่ายจิรประวัติ	30	8	8
9. โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์	29	7	7
รวม	1,292	347	325

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม สร้างแบบวัดตามแนวคิดปัจจัยส่วนบุคคลของ Nijhof et al, (1998) และมีความสัมพันธ์กับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่นๆ แบบสอบถามเป็นคำถามเลือกตอบและเติมคำจำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม สร้างแบบวัดตามแนวคิดของ Nijhof et al, (1998) ครอบคลุมลักษณะงานข้อคำถามทั้งหมด 52 ข้อ ได้แก่

ความน่าสนใจของงาน จำนวน 6 ข้อ (1-6)

ความหลากหลายของงาน	จำนวน 5 ข้อ (7-11)
ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน	จำนวน 7 ข้อ (12-18)
ผลย้อนกลับของงาน	จำนวน 4 ข้อ (19-22)
การทำงานเป็นทีม	จำนวน 7 ข้อ (22-23)
ผู้ร่วมงาน	จำนวน 5 ข้อ (30-34)
สิ่งแวดล้อมในการทำงาน	จำนวน 8 ข้อ (35-42)
ภาระงานที่มีผลต่อจิตใจ	จำนวน 7 ข้อ (43-49)
ความกดดันเกี่ยวกับงาน (เวลา)	จำนวน 3 ข้อ (50-52)

ข้อคำถามเป็นคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ

- 5 เท่ากับ เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด
- 4 เท่ากับ เห็นด้วยมาก หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่
- 3 เท่ากับ เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน
- 2 เท่ากับ เห็นด้วยน้อย หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่
- 1 เท่ากับ เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเกือบทั้งหมด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ดังนี้ (ประคอง วรรณสุด, 2538)

- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ระดับลักษณะงานมีความเหมาะสมมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ระดับลักษณะงานมีความเหมาะสมมาก
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ระดับลักษณะงานมีความเหมาะสมปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ระดับลักษณะงานมีความเหมาะสมน้อย
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ระดับลักษณะงานมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม ปัจจัยด้านองค์การของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม สร้างแบบวัดตามแนวคิดของ Nijhof et al, (1998) สร้างคำถามครอบคลุมตัวแปรแต่ละตัวของปัจจัยด้านองค์การ ที่มีความสัมพันธ์กับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การ ประกอบด้วย

ขนาด (จำนวนบุคลากร) 3 ข้อ (1-3)

ภาวะผู้นำ 4 ข้อ (4-7)

ระดับเงินเดือนที่สูง 5 ข้อ (8-12)

ความก้าวหน้าในอาชีพ 4 ข้อ (13-16)

โอกาสได้รับการฝึกอบรมและศึกษาต่อเนื่อง 4 ข้อ (17-20)

ข้อคำถามเป็นคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ

5 เท่ากับ เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด

4 เท่ากับ เห็นด้วยมาก หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่

3 เท่ากับ เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน

2 เท่ากับ เห็นด้วยน้อย หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่

1 เท่ากับ เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเกือบทั้งหมด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับปัจจัยด้านองค์การของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ดังนี้ (ประคอง วรรณสูตร, 2538)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ระดับปัจจัยด้านองค์การมีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ระดับปัจจัยด้านองค์การมีความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ระดับปัจจัยด้านองค์การมีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ระดับปัจจัยด้านองค์การมีความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ระดับปัจจัยด้านองค์การมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบวัดความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวคิดความยึดมั่นผูกพันของ Nijhof et al, (1998) โดยใช้แบบวัด Organizational Commitment Questionnaire (OCQ) ของ Mowday, Steers และ Porter (1979) โดยผู้วิจัยดัดแปลงแบบวัดให้เหมาะสมกับงานวิจัยและครอบคลุมเนื้อหาจากแบบวัด OCQ 15 ข้อ ประกอบด้วย

ความเชื่อถือและยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ จำนวน 5 ข้อ

ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์การ จำนวน 5 ข้อ

ความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์การ จำนวน 5 ข้อ

ข้อคำถามเป็นคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ

- 5 เท่ากับ เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด
- 4 เท่ากับ เห็นด้วยมาก หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่
- 3 เท่ากับ เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน
- 2 เท่ากับ เห็นด้วยน้อย หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่
- 1 เท่ากับ เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเกือบทั้งหมด

การแปลผล วัตถุประสงค์คะแนนความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับต่ำที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Nijhof et al, (1998) และผู้วิจัยสร้างแบบวัดให้เหมาะสมกับงานวิจัยโดยใช้แบบวัดการวัดการจัดการของ Price and Mueller (1981) แบบวัด The Job Diagnostic Survey (JDS) ของ Oldham, Hackman และ Stepina (1979) และแบบวัดภาวะผู้นำของ Bass (1985) แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้เหมาะสมกับงานวิจัยโดยใช้แนวคิดของ วรณดี ชูกาล (2540) นำมาจากแนวคิดของ Mowday, Steers และ Porter (1979) มาเป็นส่วนประกอบ และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (ตามภาคผนวก) คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวงกลาโหม ดำเนินการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การตีความของข้อคำถาม เกณฑ์การให้คะแนน รวมทั้งคำแนะนำ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขโดยถือเกณฑ์ผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับ 4 ใน 5 ท่าน แล้วผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงต่อไป ในการหาความตรงของเนื้อหา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเครื่องมือ ดังนี้

แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ

เพิ่มข้อความ ปัจจุบันท่านทำงานที่หอผู้ป่วย... 1 ข้อ

แบบสอบถามลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ

ปรับความชัดเจนการตีความของภาษา 6 ข้อ

ปรับปรุงการใช้ภาษา 6 ข้อ

ตัดตอนคำถามให้รวมอยู่ในข้อเดียวกัน 1 ข้อ

เพิ่มข้อความ 4 ข้อ

แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์การของพยาบาลวิชาชีพ

ปรับความชัดเจนการตีความของภาษา 4 ข้อ

ปรับปรุงการใช้ภาษา 2 ข้อ

ตัดตอนคำถาม 3 ข้อ

แบบสอบถามความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพ

ปรับปรุงความชัดเจนการตีความของภาษา 3 ข้อ

แบบสอบถามลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ

ปรับความชัดเจนการตีความของภาษา

ความน่าสนใจของงาน 2 ข้อ

ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 1 ข้อ

ผู้ร่วมงาน 1 ข้อ

ภาระงานที่มีผลต่อจิตใจ 1 ข้อ

ความกดดันเกี่ยวกับงาน (เวลา) 1 ข้อ

ปรับปรุงการใช้ภาษา

ผลย้อนกลับ 1 ข้อ

ผู้ร่วมงาน 1 ข้อ

ภาระงานที่มีผลต่อจิตใจ 2 ข้อ

ความกดดันเกี่ยวกับงาน (เวลา) 2 ข้อ

ตัดตอนคำถามให้รวมอยู่ในข้อเดียวกัน

ผลย้อนกลับของงาน 1 ข้อ

เพิ่มข้อความ

ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 2 ข้อ

ภาระงานที่มีผลต่อจิตใจ 2 ข้อ

แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์การของพยาบาลวิชาชีพ

ปรับปรุงความชัดเจนการตีความของภาษา

ขนาด (จำนวนบุคลากร)	1 ข้อ
ภาวะผู้นำ	1 ข้อ
ความก้าวหน้าในอาชีพ	2 ข้อ

ปรับปรุงการใช้ภาษา

ระดับเงินเดือน	1 ข้อ
โอกาสได้รับการฝึกอบรมและศึกษาคู่	1 ข้อ

ตัดถอนคำถาม

ขนาด (จำนวนบุคลากร)	1 ข้อ
ความก้าวหน้าในอาชีพ	2 ข้อ

แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพ

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา

ความเชื่อถือและยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ	1 ข้อ
ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์การ	1 ข้อ
ความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์การ	1 ข้อ

หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ได้แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพจำนวน 9 ข้อ (เดิม 8 ข้อ) แบบสอบถามลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 52 ข้อ (เดิม 48 ข้อ) แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์การของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 20 ข้อ (เดิม 23 ข้อ) และแบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 15 ข้อ (เดิม 15 ข้อ)

2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ 30 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งพบว่ามีความเที่ยงในระดับ .93 .89 และ .94 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยง	
	ทดลองใช้ N = 30	ข้อมูลจริง n = 324
ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะงานของพยาบาลวิชาชีพ	.93	.93
ความน่าสนใจของงาน	.88	.78
ความหลากหลายของงาน	.71	.74
ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน	.56	.74
ผลย้อนกลับของงาน	.86	.93
การทำงานเป็นทีม	.78	.89
ผู้ร่วมงาน	.86	.82
สิ่งแวดล้อมในการทำงาน	.92	.86
ภาระงานที่มีผลต่อจิตใจ	.62	.74
ความกดดันเกี่ยวกับงาน (เวลา)	.84	.83
ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์การของพยาบาลวิชาชีพ	.89	.89
ขนาด	.70	.59
ภาวะผู้นำ	.86	.92
ระดับเงินเดือน	.92	.87
ความก้าวหน้าในอาชีพ	.90	.88
โอกาสได้รับการฝึกอบรมและศึกษาต่อ	.92	.86
ตอนที่ 4 แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของ พยาบาลวิชาชีพ	.94	.93
ความเชื่อถือและยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ	.86	.88
ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากที่จะปฏิบัติงาน เพื่อองค์การ	.89	.86
ความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์การ	.89	.87

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนตามลำดับดังนี้ คือ

1. ขอนหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่งถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมจำนวน 9 แห่ง เพื่อขออนุญาตทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์
2. โดยโรงพยาบาลต่างจังหวัด ส่งแบบสอบถามและมีหนังสือชี้แจงขอความร่วมมือวิธีการสุ่มตัวอย่างแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างแต่ละแผนกตามอัตราส่วนของพยาบาลวิชาชีพแต่ละแผนก ให้ตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์

ส่วนโรงพยาบาลในกรุงเทพฯ ขอความร่วมมือจากหัวหน้ากองการพยาบาล โดยขอทำการสุ่มตัวอย่างตามรายชื่อของพยาบาลวิชาชีพตามอัตราส่วนของพยาบาลวิชาชีพแต่ละแผนก และดำเนินการแจกแบบสอบถามตามรายชื่อ และขอรับแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2545-4 เมษายน 2545

3. ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 325 ชุด จากแบบสอบถามจำนวน 347 ชุด นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 324 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.37 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC (Statistical package for social science/Personal Computer) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistic) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ทำการวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่เป็นจำนวนร้อยละ ลักษณะงานซึ่งประกอบด้วย ความน่าสนใจของงาน ความหลากหลายของทักษะ ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ผลย้อนกลับของงาน การทำงานเป็นทีม ผู้ร่วมงาน สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ภาระงานที่มีผลต่อจิตใจ และความกดดันที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเวลา ปัจจัยด้านองค์การ ประกอบด้วย ขนาด ภาวะผู้นำ ระดับเงินเดือน มีความก้าวหน้าในอาชีพ และมีโอกาสได้รับการฝึกอบรมและศึกษาต่อเนื่อง ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การ ประกอบด้วยความเชื่อถือนยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์การ และความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์การวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) จำแนกรายด้านและโดยรวมของรายด้าน และประเมินระดับจากค่าเฉลี่ย

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

2.1 ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการศึกษา และอายุ กับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพ โดยคำนวณหาสัมประสิทธิ์การจรรยา แล้วใช้ค่าสถิติทดสอบ Chi square : χ^2 ทำการทดสอบทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงาน คือ ความน่าสนใจของงาน ความหลากหลายของทักษะ ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ผลย้อนกลับ การทำงานเป็นทีม ผู้ร่วมงาน สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ภาระงานที่มีผลต่อจิตใจ และความกดดันที่เกี่ยวกับงานด้านเวลา ปัจจัยด้านองค์การคือ ขนาด ภาวะผู้นำ ระดับเงินเดือน มีความก้าวหน้าในอาชีพ และมีโอกาสได้รับการฝึกอบรมและศึกษาต่อเนื่อง กับความยึดมั่นผูกพันต่อ องค์กรของพยาบาลวิชาชีพ ของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's correlation Coefficient)

3. สร้างสมการพยากรณ์ ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพจากปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการศึกษา อายุ ลักษณะงานรายด้าน และปัจจัยด้านองค์การรายด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยด้านระดับการศึกษา และอายุทำเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ก่อนวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (r) (ประคอง กรรณสูตร, 2538) โดยแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คือ

ค่าระหว่าง $\pm 0.70 - 1.00$ มีความสัมพันธ์สูง

ค่าระหว่าง $\pm 0.30 - 0.69$ มีความสัมพันธ์ปานกลาง

ค่าระหว่าง ± 0.29 มีความสัมพันธ์ต่ำ

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าที (T-test Statistic)

3.2 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple correlation) ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณโดยการทดสอบค่าเอฟ (F- test Statistic)

3.3 ทดสอบความแตกต่างของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น จากการเพิ่มตัวแปรทีละตัว โดยการทดสอบสถิติส่วนรวม F (Overall F-test)

3.4 หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

3.5 สร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรตามด้วยกลุ่มตัวแปรต้น ที่มีนัยสำคัญทางสถิติในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานที่ระดับ .05